

Rachunek sumienia dla dorosłych

Ta broszura może służyć wszystkim,
którzy chcą mieć pewność,
że się dobrze spowiadają.

Poleca się tę broszurę każdemu,
kto chce mieć dobre sumienie,
albowiem życie według dobrego sumienia
jest najpewniejszą drogą do zbawienia.

INTENCJA

Każdemu, po przemyśleniu,
niech posłuży ku zbawieniu.

W tej intencji odmawia się codziennie
modlitwy do Miłosierdzia Bożego.

Opracowanie
o. Bonifacy H. Knapik OFM

Zezwolenie władzy zakonnej
o. dr Joachim Mazurek OFM, prowincjał
Katowice Panewniki, dnia 13 II 1988 r.
L.dz. 47/P/88

Imprimatur
ks. bp dr Damian Zimoń, ordynariusz katowicki
Katowice, dnia 5 II 1988 r.
Nr VI-1662/88

Nihil obstat
o. Antonin Brząkalik OFM, prowincjał
Katowice Panewniki, dnia 3 X 2013 r.
L.dz. 367/P/13

ISBN 978-83-7766-030-0

Przed rachunkiem sumienia

Co to jest grzech?

Grzech jest to dobrowolne i świadome przekroczenie przykazania Bożego lub kościelnego. Grzech polega więc na nieposłuszeństwie i wynoszeniu własnej woli nad wolę Bożą. Grzech może być ciężki, czyli śmiertelny, albo lekki, czyli powszedni.

Grzech ciężki popełnia człowiek wtedy, gdy przekracza przykazania: 1) w ważnej rzeczy – jest to tzw. materia wielka, 2) zupełnie świadomie i 3) całkowicie dobrowolnie.

Grzech lekki popełnia człowiek wtedy, gdy przekracza przykazania: 1) w małej rzeczy, 2) bez całkowitej świadomości, 3) bez całkowitej dobrowolności.

Skutki grzechu

Grzech ciężki (śmiertelny) jest całkowitym odwróceniem się człowieka od Boga, od celu ostatecznego. Pozbawia duszę łaski uświęcającej, która stanowi nadprzyrodzone życie duszy. Zrywa wspólnotę z Bogiem i wyrządza krzywdę Kościołowi. Jest największym nieszczęściem człowieka. Człowiek przestaje być dzieckiem Bożym, traci wszystkie zasługi za dobre uczynki dawniej wykonane i nie może osiągnąć nowych zasług. Kto umiera w ciężkim grzechu, jest odrzucony od Boga na wieki, czyli zostaje potępiony. Jest to kara wieczna.

Grzech lekki (powszedni) osłabia naszą łączność z Bogiem i pomniejsza świętość Kościoła, ale nie pozbawia człowieka stanu łaski.

Ponieważ grzech ciężki jest tragedią dla człowieka, dlatego należy w swoim rachunku sumienia dokładnie rozważyć najpierw wielkość materii danego grzechu, następnie stan świadomości przed lub w czasie popełniania tegoż grzechu przy równoczesnym uwzględnieniu stopnia swojej dobrowolności.

W niniejszym schemacie rachunku sumienia są wymienione grzechy, których materia jest zawsze wielka i są zaznaczone w nawiasie skrótem „mw”. Inne grzechy w tym schemacie mogą mieć materię wielką w zależności od wielkości szkody (krzywdy), jaką człowiek przez ten grzech wyrządził: 1) Bogu, 2) sobie, 3) bliźniemu, 4) grupie społecznej lub społeczeństwu. Oto przykłady:

- ad 1) „Odwodziłem innych od Boga”, wykazując, że Bóg w ogóle nie istnieje.
- ad 2) „Szkodziłem sobie na zdrowiu”, np. przez nadmierne picie alkoholu i dawałem tym wielkie zgorszenie.
- ad 3) „Namawiałem do grzechu”, np. do grzechu nieczystego, do wielkiej kradzieży, do krzywoprzysięstwa itp.
- ad 4) „Przekazywałem innym złe książki”, które spowodowały wiele zła.